

Незалежність виконавців та конфлікт інтересів під час реалізації проектів за Програмою «Енергодім»

Конфлікт інтересів — це ситуація, в якій посадова особа, яка виконує свої обов'язки, проявляє приватний інтерес у вирішенні того чи іншого питання.

Під час енергомодернізації будівлі за Програмою «Енергодім» конфлікт інтересів може виникати як на будь-якому етапі реалізації проекту (зокрема, при ухваленні рішення щодо участі, при укладанні договорів з підрядниками) між будь-якими учасниками, які можуть бути особисто зацікавленими в результатах реалізації проекту.

Звісно, не кожен конфлікт між посадовими повноваженнями і приватним інтересом однієї особи може призвести до неправомірних рішень чи діянь. Але, без вчасної та належної реакції на таку ситуацію, без фахової оцінки та подальшого врегулювання конфлікту (потенційного або реального), неправомірні дії можуть відбутися.

Законодавство України не встановлює заборони чи обмеження до наявності приватного інтересу як такого. Однак конфлікт інтересів існуватиме у всіх випадках, коли у особи є приватний інтерес, здатний вплинути на об'єктивність чи неупередженість рішення.

Конфлікт інтересів сам по собі не є корупцією, однак, залишаючись нерегульованим, він створює передумови для зловживання владою, виникнення корупційних ризиків.

Як діятиме Фонд енергоефективності в разі виявлення конфлікту інтересів? Види конфліктів інтересів

Фахівці Фонду енергоефективності наполегливо рекомендують ОСББ-учасникам Програми попереджувати та не допускати виникнення реального конфлікту інтересів під час реалізації проектів енергомодернізації. В разі ж, якщо конфлікт інтересів все ж існує, його може врегулювати сама посадова особа (або ж друга сторона).

Технагляд - будівельники: якщо технічний нагляд за здійсненням робіт з модернізації було здійснено особою чи групою осіб, які виконували будівельні роботи на підконтрольних об'єктах будівництва, Фонд відхилить заявку.

ОСББ-Фонд: якщо Фонд виявить конфлікт інтересів між посадовими особами ОСББ (або будь-якими іншими представниками об'єднання співвласників, які діють від його імені під час укладення договорів Програми «Енергодім»), та співробітниками Фонду, Фонд має право обмежити участь такого співробітника у виконанні своїх посадових обов'язків щодо розгляду Заявок.

Енергоаудитор-проектувальник / експертиза ПКД / технагляд / авторський нагляд: конфлікт інтересів може виникнути між енергоаудитором (крім виготовлення енергетичного сертифікату при розробці проектної документації), який проводить сертифікацію енергетичної ефективності будинку, та особами, які здійснювали розробку проектної документації та/або її експертизу, технічний нагляд та/або авторський нагляд, та/або який прямо чи опосередковано зацікавлений у результатах сертифікації. В такому випадку Фонд не приймає як належний сертифікат енергетичної ефективності та звіт обстеження інженерних систем.

Енергоаудитор-будівельники: конфлікт інтересів може виникнути, якщо енергоаудитор, який проводив попередню енергетичну сертифікацію будинку пов'язаний з будівельною компанією, яка здійснювала будівельні роботи для реалізації енергоефективних заходів. Тобто, цей фахівець потенційно зацікавлений в результатах енергетичного аудиту цього будинку та подальших будівельних робіт, перелік яких формується за підсумками аудиту.

ОСББ може надати до Фонду відповідні документи (це може бути наказ, рішення власників), що засвідчують вирішення конфлікту інтересів і визначають конкретні дії. При цьому, **у разі збільшення суми кошторису** вже під час проведення будівельних робіт з енергомодернізації будинку і наявності такого конфлікту інтересів, Фонд вимагатиме від ОСББ проведення повторної експертизи проектно-кошторисної документації. Якщо ОСББ не проведе повторну експертизу цих документів, Фонд має право відмовити у відшкодуванні заявленої суми на заходи з енергоефективності

Чи впливає конфлікт інтересів на розгляд заявки Фондом енергоефективності?

В разі, якщо під час аналізу та оцінки документів, поданих ОСББ, виявляються ознаки конфлікту інтересів, це **не є підставою для автоматичного призупинення розгляду чи відхилення цієї Заявки**. Однак виявлений конфлікт інтересів сприяє більш детальному вивченню усіх документів, що були надіслані цим ОСББ до Фонду.

Що ОСББ може/повинно зробити, якщо виявлено конфлікт інтересів?

- відсторонити особу, яка має конфлікт інтересів, від процесів, що впливають на відповідні рішення укладання договору в рамках реалізації проекту (документ, що підтверджує передачу повноважень іншій особі на укладання такого договору);
- застосувати зовнішній контроль (документ, що підтверджує передачу повноважень на укладання такого договору співвласникам будинку або Наглядовій/Спостережній раді підрядника);
- обмежити доступу до інформації або здійснити перегляд переліку службових повноважень особи, яка має конфлікт інтересів (документ, що підтверджує передачу повноважень іншій особі на укладання договору та обмеження доступу до інформації щодо умов такого договору).

Також ОСББ, що подає заявку за Програмою «Енергодім», повинно знати, що посадові особи об'єднання співвласників не можуть займатися супроводом проекту з енергомодернізації свого ж будинку.

Такі послуги грант Фонду енергоефективності не відшкодовує.

При цьому, Фонд не регулює питання наявності конфлікту інтересів між особою, яка надає послуги з супроводу проекту та іншими сторонами договорів, укладених в межах реалізації цього проекту. При укладанні таких договорів ОСББ самостійно приймає рішення щодо доцільності укладання таких відносин.

Отже, якщо ОСББ, яке реалізовує проект енергомодернізації будинку за умовами Програми «Енергодім», укладає договори, з яких вбачається наявність конфлікту інтересів і які, за умовами Програми є суттєвими, то ОСББ може спробувати самостійно врегулювати конфлікт інтересів (позбавити приватного інтересу відповідну особу та підтвердити такі дії відповідними документами) або прийняти рішення щодо укладання договору з іншим контрагентом.

Зазначимо, що наявність конфлікту інтересів може стати підставою для можливого призупинення або відхилення Заявки, відповідно до Додатку 12 [Порядку дій учасників Програми «Енергодім»](#).